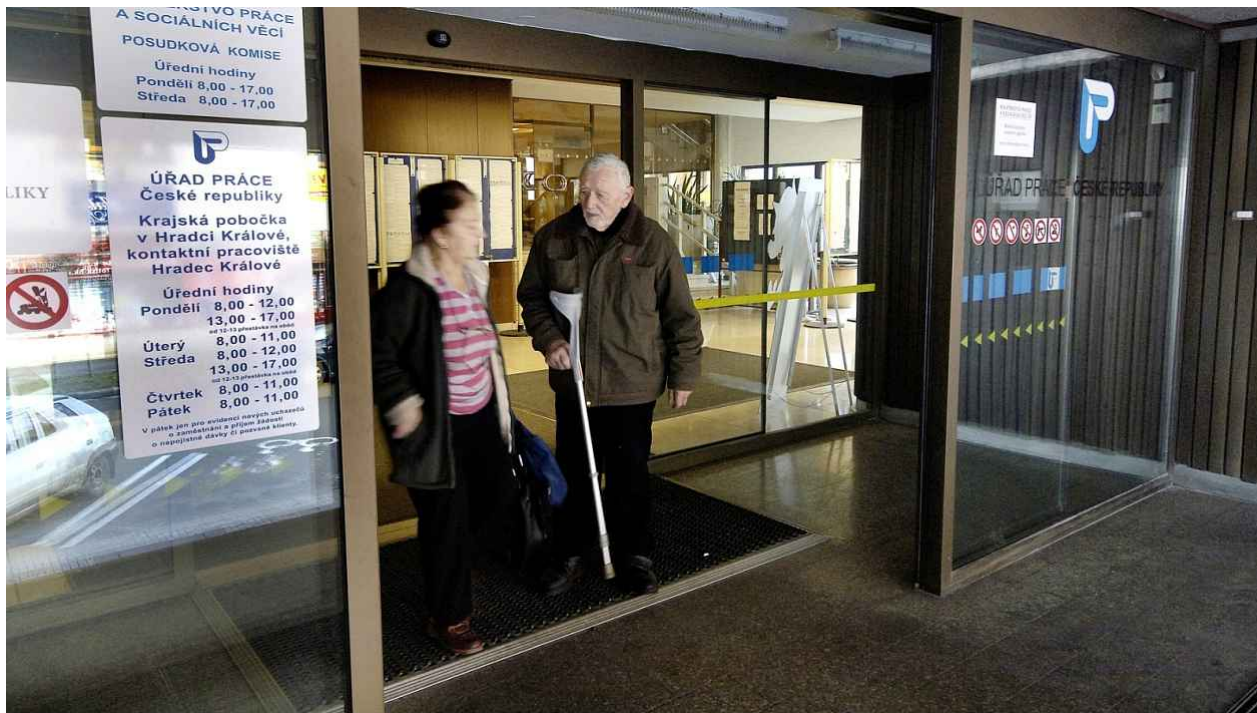

Kdo chce peníze, musí čekat. Úřady práce: Nejsme tu proto, abychom vám pomáhali

denik.cz/ekonomika/neviditelni-duchodci-chudoba-pribeh-20221212.html

12. prosince 2022

Paní Haně je 81 let. (Jméno seniorky jsme změnil, protože chtěla vystupovat anonymně – pozn.red.) Žije v Praze v nájemném bytě již od padesátých let minulého století. Má rozvedenou dceru a dvě vnučky. Stýkají se, volají si, ale nechce dceru nijak zatěžovat, protože, jak říká, „toho má sama hodně“. Letos na jaře zavolala na poradenskou linku organizace pro seniory Život 90 její sousedka a sdělila, že paní Hana musí hradit vysoké náklady za nájem a zejména plyn, kterým topí. Ptala se, zda by bylo možné seniorce nějak pomoci. O jejích výdajích má přehled, protože všechny bankovní transakce provádí pro paní Hanu ze svého účtu, aby nemusela s každou fakturou chodit do banky. Takto zajde jen s hotovostí o dveře vedle.

Důchodci na úřadu práce. Ilustrační snímek | Foto: ČTK/Drahošlav Ramík

S Hanou se zkontaktovala terénní sociální pracovnice jejich Poradenského centra. Z nákladů na bydlení a z výše důchodu vypočítala, že by měla dosáhnout na příspěvek na bydlení. Paní však nevěděla, kde má všechny potřebné dokumenty, navíc před několika lety prodělala mrtvici, takže se na komunikaci s úřady necítila. Organizace jí proto přislíbila pomoc.

„Při osobním setkání jsme probraly možnosti pomoci. Paní má sice jeden z vyšších důchodů, ale nájem a zejména zálohy za plyn, kterým topí, jsou již nyní velmi vysoké a s ohledem na vývoj situace se dá předpokládat, že budou ještě vyšší,“ sdělila sociální pracovnice.

Šetří na jídle a v domě svítí baterkou. Důchodci přesto nezvládají zaplatit účty.

Pomohla jí s vyplněním potřebných tiskopisů pro Úřad práce. Problém nastal, když seniorka zjistila, že nemá žádnou smlouvu, ačkoli v bytě žila od dětství. Majitel domu jí proto vystavil potvrzení o trvání nájemního vztahu. Postupně se podařilo dohledat všechny dokumenty, které nakonec zaslaly na Úřad práce poštou, protože v tu dobu byly pobočky zahlceny ukrajinskými uprchlíky.

„I přes odbornou pomoc dostala Hana od úřadu výzvu k doložení dalších dvou papírů. V tu chvíli mi klientka říkala, že se na to vykašleme, že dávku stejně nedostane. Snažila jsem se ji motivovat, že přece nebudeme nic vzdávat předčasně a vypravila jsem se na úřad osobně,“ vypráví terénní sociální pracovnice.

Chybějící doklad

Ač reklamované dokumenty donesla, úřednice postrádala ještě jeden doklad SIPO. „Když jsem řekla, že paní si na poštu pro nový doklad nedojde, pracovnice mi pouze sdělila, že ona tam není pro to, aby nám říkala, kde máme co zajistit,“ líčí specialistka ze Života 90.

„Cítím se jako zloděj, který chce něco ukrást. Ne jako občan, který má na něco nárok,“ řekla jí prý Hana. Pak ale i přes své zdravotní problémy výpravu na poštu za požadovaným papírem zvládla.

Sociální pracovnice zamířila již podruhé na Úřad práce. Po hodině čekání přišla ke stejné úřednici jako minule a předala jí poslední chybějící dokument. Už byla téměř na odchodu, když si žena na výpisu z banky všimla, že je účet, z něhož se hradí SIPO psán na jiné než klientčino jméno. A to pro úřad znamenalo problém.

Osamělí důchodci nejsou na žádost o pomoc sami. Obracet se mohou na organizace

„Bylo proto potřeba sepsat s klientkou i její kamarádkou prohlášení, že dochází k předávání hotovosti a úhradě z cizího účtu. Celá zoufalá se jen zmůžu na dotaz, zda na to mají tiskopis,“ líčí dále sociální pracovnice. Trpělivost pomalu docházela i Hanině sousedce, která pracuje jako právnička, a zvažovala, že už podá podnět k prozkoumání celého postupu. Nakonec obě prohlášení sepsaly a odeslaly na Úřad práce.

Celá jejich snaha o přiznání dávky začala na jaře, v srpnu dostala klientka konečně kladné rozhodnutí. Tento okamžik byl skoro na malou oslavu, zkušená sociální pracovnice ale věděla, že vyhráno zdaleka nemá. Dokladovat je totiž potřeba každé čtvrtletí a klientka už se přestávala ve všech nashromážděných lejtrech orientovat.

„Pomohla jsem jí rozdělit doklady na hromádky do desek podle toho, zda je budeme potřebovat nyní, až v říjnu nebo již nepotřebujeme. Ženě se od června zvýšily zálohy za plyn a od září mělo dojít k opětovnému zvýšení. Vše potřeboval úřad doložit,“ vyjmenovává zaměstnankyně Života 90. Haně proto vypsala, co se musí od koho zajistit.

Za čtvrt roku znovu

Při dokladování v dalším čtvrtletí již vše fungovalo správně. Paní Hana má ale to štěstí, že jí instruovala odbornice z Poradenského centra, sousedka tiskla potvrzení o platbě a domovník jí vždy ochotně vyplnil doklad o výši nákladů na bydlení i potvrzení přeplatku za služby. Senior, který by byl na vše sám, by žádost dávno vzdal. Terénní pracovníce se opět vydala na Úřad práce, tentokrát si vystála dvouhodinovou frontu, pořadové lístečky se přestaly vydávat již v deset hodin dopoledne.

Z
d
r
o
j:

Deník

„Dáma ze Security veškeré dění komentovala. Zvýšeným hlasem a velmi nevybíravým slovníkem uzemnila pána, který se dotazoval na jednoduchou věc. V podstatě na všechny čekající křičela, že pokud chtějí peníze, musejí čekat. Stejně zvýšený hlas je slyšet od přepážky, kde pracovnice sděluje klientce staršího věku, že ona tam není od toho, aby jí pomohla vyplnit tiskopisy, že je má mít již vyplněné a má to tu i napsané,“ popisuje žena pro dokreslení své zkušenosti.

Když odcházela, pomyslela si: Tak zase za čtvrt roku znovu.